

Ο περίεργος ρόλος του τούρκου προέδρου¹ **Τάκη. Ι. Κανελλόπουλου²**

Αιφνιδίασε τους πάντες ο τούρκος πρόεδρος Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν με τη δήλωσή του ότι η χώρα του δεν συμφωνεί με την είσοδο της Σουηδίας και της Φιλανδίας στο NATO και ότι προτίθεται να ασκήσει βέτο. Οι λόγοι που επικαλέστηκε για να δικαιολογήσει το βέτο είναι ότι οι δύο αυτές χώρες προσφέρουν άσυλο σε κούρδους «τρομοκράτες», τους οποίους αρνούνται να εκδώσουν στην Τουρκία για να δικαστούν. Περαιτέρω, ότι οι δύο αυτές χώρες έχουν απαγορεύσει τις πωλήσεις όπλων και ανταλλακτικών στην Τουρκία λόγω της εισβολή της στη βόρεια Συρία. Στο τέλος, ήρθε στον κυρίως λόγο, ρωτώντας «τι είδους σύμμαχοι είμαστε όταν υπάρχει μεταξύ μας απαγόρευση πωλήσεως όπλων, όπως γίνεται με τις ΗΠΑ σχετικά με τα F-16 και F-35 πολεμικά αεροπλάνα». Η τελευταία ερώτηση του τούρκου προέδρου οδηγεί στην υπόνοια ότι ο πραγματικός λόγος του τουρκικού βέτο είναι η άρνηση των ΗΠΑ να πωλήσουν καινούργια πολεμικά αεροσκάφη στη χώρα του.

Με τον τρόπο αυτό, η Τουρκία προσπαθεί να καθυστερήσει την είσοδο των δύο σκανδιναβικών κρατών στη Συμμαχία μέχρι να επιτύχει τα αιτήματά του, τη στιγμή που, όλες οι υπόλοιπες χώρες του NATO συμφωνούν και μάλιστα με σύντομες διαδικασίες, φοβούμενες ρωσική εισβολή. Το περίεργο είναι ότι από τη στιγμή που άσκησε το βέτο η Τουρκία, σταμάτησε ο Ρώσος πρόεδρος να εκφράζει την εναντίωσή του στην προσχώρηση των δύο αυτών χωρών στο NATO, κατά τρόπο που βάζει σε υποψίες ότι τη δουλειά της μη εισόδου των δύο σκανδιναβικών χωρών την ανέλαβε ο τούρκος πρόεδρος. Με άλλα λόγια ότι το βέτο της Τουρκίας γίνεται για λογαριασμό της Ρωσίας.

Ανάλογη ήταν η συμπεριφορά του τούρκου προέδρου και στην εκμετάλλευση των υδρογονανθράκων που βρέθηκαν στην ΑΟΖ της Κυπριακής Δημοκρατίας. Είναι γνωστή η ανεπάρκεια σε ενεργειακούς πόρους της ΕΕ και ότι τα κράτη μέλη της ήταν και είναι εξαρτημένα από το πετρέλαιο και το φυσικό αέριο της Ρωσίας. Από τη στιγμή που οι γεωτρήσεις στην ΑΟΖ της Κυπριακής Δημοκρατίας, του Ισραήλ και της Αιγύπτου ήταν επιτυχείς και τα ανευρεθέντα αποθέματα αποδείχτηκαν ικανά να τροφοδοτήσουν την ΕΕ με τις αναγκαίες ποσότητες υδρογονανθράκων, ενεφανίσθη η Τουρκία η οποία με τους αβάσιμους ισχυρισμούς της εμπόδισε την περαιτέρω εξερεύνηση τις περιοχής καθώς και την κατασκευή αγωγών μεταφοράς του αερίου στην Ευρώπη.

Ειδικότερα δε με το παράνομο και ανυπόστατο τουρκολιβικό μνημόνιο περί καθορισμού της μεταξύ των δύο χωρών ΑΟΖ κατέστη αδύνατη τη διέλευση του αγωγού East Med μέχρι την Κρήτη. Τελικά, με την αφέλεια ή και την υστεροβουλία ορισμένων ευρωπαϊκών κρατών τα κατάφερε. Έτσι, η ενεργειακή εξάρτηση των κρατών μελών της ΕΕ από τη Ρωσία συνεχίζεται και οι λαοί της περνούν σήμερα μια τεράστια ενεργειακή κρίση με απρόβλεπτες συνέπειες και διάρκεια. Μήπως η παρελκυστική συμπεριφορά του τούρκου προέδρου στην εκμετάλλευση των υδρογονανθράκων της Κύπρου έγινε για το σκοπό αυτό; μήπως η όλη του συμπεριφορά αποσκοπούσε στη συνέχιση της ενεργειακής εξάρτησης της ΕΕ από τη Ρωσία, μήπως δρούσε ως άνθρωπος της Μόσχας; Παρόμοιες υπόνοιες γεννά και η

¹ Δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα του Πύργου ΠΑΤΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ, στις 19/6/2022.

² Ομότιμου καθηγητή του Πανεπιστημίου Πειραιώς, καθηγητή ευρωπαϊκής έδρας Jean Monnet.

Email: pankan@unipi.gr

ανεκτική συμπεριφορά, επί δεκαέξι χρόνια, της γερμανίδας Καγκελαρίου Άγκελα Μέρκελ προς τον ρώσο πρόεδρο.

Τους τελευταίους μήνες ο τούρκος πρόεδρος και οι συνεργάτες του έχουν εξαπολύσει έναν χείμαρρο απειλών κατά της Ελλάδας. Αν πράγματι η Τουρκία επιχειρήσει απόβαση σε κάποιο από τα νησιά του Αιγαίου, η ελληνοτουρκική σύρραξη θα έχει βέβαια απρόβλεπτες συνέπειες και για τις δύο χώρες αλλά και για το NATO γενικότερα. Είναι κάτι που από την πρώτη στιγμή της ρωσικής εισβολής στην Ουκρανία επεδίωκε ο ρώσος πρόεδρος. Μήπως λοιπόν η δημιουργία ενός τέτοιου προβλήματος στην νοτιανατολική πλευρά της βορειοατλαντικής συμμαχίας γίνεται βάσει σχεδίου του ρώσου προέδρου, την εκτέλεση του οποίου έχει αναλάβει ο τούρκος πρόεδρος; Καθόλου απίθανο.

Η συμπεριφορά του τούρκου προέδρου τα τελευταία χρόνια εντός της Συμμαχίας είναι πράγματι περίεργη. Επικαλούμενος την ισχύ της χώρας του και των τουρκικών ενόπλων δυνάμεων, τις φιλοδοξίες να γίνει η Τουρκία μεγάλη περιφερειακή δύναμη αλλά και τα προσωπικά του όνειρα για ανασύσταση της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, η συμπεριφορά του τούρκου προέδρου είναι περίεργη αλλά και επικίνδυνη. Ας αναλογιστεί ότι όλα τα κράτη της Ευρώπης έχουν ένδοξη ιστορία και μεγάλες κατακτήσεις κατά το παρελθόν. Τι θα γίνει εάν τα κράτη αυτά επιδιώξουν την ανασύσταση των αυτοκρατοριών στις οποίες ανήκαν κατά το παρελθόν; Έχει σκεφτεί που θα βρεθεί η χώρα του και ο ίδιος αν οι Ιταλοί και οι Έλληνες αποφασίσουν την ανασύσταση της Ρωμαϊκής και μετέπειτα της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας; Ας σοβαρευτεί λοιπόν.

Μέχρι σήμερα, οι σύμμαχοί του στο NATO αντιμετώπιζαν τον τούρκο πρόεδρο με ανοχή ή αδιαφορία βλέποντάς τον να έχει «καβαλήσει το καλάμι». Δυστυχώς η συμπεριφορά του αυτή αποδεικνύεται επικίνδυνη. Είναι καιρός να τον μαζέψουν διότι σύντομα θα αποδειχθεί πραγματικός κίνδυνος για τη Δύση, αφού όπως φαίνεται παίζει το παιχνίδι της Ρωσίας.-